T077 BL VII (43) 1442 Căn Bản Thuyết Nhất Thiết Hữu Bộ Tỳ Nại Da Q43

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 44
605

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
QUYEÅN 44

Hoïc Xöù Thöù Taùm Möôi Hai: VAØO CÖÛA CUNG VUA

Toång Nhieáp Tuïng:
Tröôùc heát hai Nan-ñaø,
Baûy ngaøy vaø Thieän döõ,
Naêm ngöôøi boán hy höõu,
Thaéng man chæ baûo vua,
Hai thaønh coù thaïnh suy,
Nguyeät-quang khuya baïch vua,
Tieân-ñaïo xuaát gia roài,
AÛnh-thaéng hoûi keä tuïng,
Ñaûnh-keá haïi maïng cha,
Seõ ñoïa trong Voâ giaùn,
Nghe lôøi hai nònh thaàn,
Baùng khoâng coù La haùn
Hai thaàn mang baùu ñi,
Buïi caùt ñaày khaép thaønh,
Ñaïi thaàn ñem nöõ nam,
Ñeàu giao cho sö chuû,
Caùm-nhan ñi theo thaày,
Nhaân duyeân cuûa Tieân-ñaïo,
Duyeân Thieän taøi xaây chuøa,
Chuaån-ñaø luaän baûy phöôùc,
Traùng só Khoaùng-daõ-thuû,

Caùm-dung chöùng Baát hoaøn,
Voâ tyû, ngöôøi xoû kim,
Trình baøy vieäc Sö töû,
SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 44
605

Hai ngöôøi noùi thieän aùc, Caùm-dung ñeàu bò thieâu, Khuùc tích cuùng taêng nhôn, Vaøo vöông cung sau cuøng. 1. Hai Long vöông Nan-ñaø vaø OÂ-ba-nan-ñaø: Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù Phaät baûo caùc Bí- soâ: “Caùc thaày neân ôû döôùi goác caây hoaëc nôi Lan-nhaõ… hoaëc choã ñaát troáng hoaëc nôi röøng thaây cheá… ôû nhöõng choã nhö theá phaûi loaïi boû ngoaïi duyeân, chaùnh taâm tónh löï ñeå ñoaïn tröø phieàn naõo, chôù coù buoâng lung sau seõ hoái haän, ñaây laø lôøi giaùo giôùi chaân thaät cuûa ta”. Sau ñoù coù moät Bí-soâ ñöôïc theá tuïc thoâng beøn leân nuùi Dieäu cao tónh löï, beân döôùi nuùi Dieäu cao naøy töø Kim luaân cho ñeán ñaùy bieån coù taùm vaïn Du thieän na, töø maët nöôùc bieån leân cao cuõng nhö vaäy; boán beân nuùi, moãi beân ñeàu coù hai ngaøn Du thieän na. Hình daïng nuùi oai nghieâm huøng vó trôøi ngöôøi ñeàu thích ngaém nhìn, beân treân coù ba möôi ba cung trôøi do boán baùu taïo thaønh, phía Ñoâng laø thuûy tinh, phía Nam laø pheä löu ly, phía Taây laø baïch ngaân, phía Baéc laø huyønh kim. Döôùi nuùi laø bieån, trong bieån coù cung ñieän cuûa Long vöông cuõng do boán baùu taïo thaønh, thoï duïng ñaày ñuû, coù hai Long vöông Nan-ñaø vaø OÂ-ba-nan-ñaø nöông ôû, moãi Long vöông ñeàu coù taùm vaïn boán ngaøn roàng laøm quyeán thuoäc. Duø laø vua cuûa loaøi Kim suùy ñieåu cuõng khoâng theå haïi ñöôïc hai Long vöông naøy, thöùc aên uoáng cuûa hai Long vöông ñoàng vôùi chö thieân nhöng vì do tham aùi neân moãi con duøng thaân hình cuûa mình quaán quanh nuùi baûy voøng vaø ngaång ñaàu leân, luùc ñoù hai Long vöông suy nghó: “Taát caû ñoà thoï duïng ñeàu do phöôùc nghieäp cuûa ta chieâu caûm ñöôïc”. Hai Long vöông naøy do taâm ganh gheùt naõo haïi neân moãi ngaøy ba laàn phun hôi ñoäc khieán cho taát caû caàm thuù trong voøng hai traêm naêm möôi Du thieän na bò hôi ñoäc naøy maø cheát, caùc Bí-soâ tu tónh löï treân nuùi cuõng bò hôi ñoäc naøy laøm cho da thòt bieán saéc trôû neân vaøng voû, Long vöông phun hôi ñoäc roài lieàn nguû meâ. Nhö Phaät ñaõ daïy caùc Bí-soâ moãi nöûa thaùng tuï hoïp laøm leã tröôûng tònh, cho neân caùc Bí-soâ naøy ñeán taäp hoïp ñeå tröôûng tònh, caùc Bí-soâ truù xöù vöøa gaëp lieàn hoûi: “Vì sao da veû cuûa caùc thaày trôû neân vaøng voû nhö theá?”, caùc Bí-soâ tu tónh löï naøy lieàn ñem söï vieäc treân keå laïi, caùc Bí-soâ truù xöù nghe roài lieàn noùi: “Roàng gaây naõo haïi nhö vaäy taïi sao khoâng ñieàu phuïc noù?”, caùc Bí-soâ tu tónh löï noùi: “Chæ coù Phaät vaø caùc baäc ñaïi Thanh vaên môùi coù theå ñieàu phuïc ñöôïc roàng, chuùng toâi khoâng theå”. Caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät lieàn suy nghó: “Trong caùc ñeä töû cuûa ta ai coù theå haøng phuïc ñöôïc hai roàng naøy”, Phaät quaùn bieát chæ coù Ñaïi Muïc-kieàn-lieân môùi haøng phuïc ñöôïc lieàn baûo Muïc-lieân ñeán nuùi ñoù haøng

phuïc hai roàng naøy, Ñaïi Muïc-kieàn-lieân vaâng lôøi Phaät daïy lieàn nhaäp ñònh, bieán maát ôû thaønh Thaát-la-phieät roài hieän thaân ôû treân nuùi Dieäu cao kinh haønh treân thaân cuûa hai Long vöông nhöng hai Long vöông ñang nguû meâ khoâng hay bieát. Luùc ñoù toân giaû suy nghó: "Coù hai caùch haøng phuïc ñöôïc roàng, moät laø laøm cho chuùng noåi giaän, hai laø laøm cho chuùng hoaûng sôï. Neáu ta laøm cho chuùng noåi giaän thì chaâu Thieäm boä naøy seõ bò chaán ñoäng, ta nay neân laøm cho chuùng hoaûng sôï", nghó roài toân giaû lieàn hoùa laøm con roàng lôùn gaáp ba laàn hai Long vöông quaán beân ngoaøi hai Long vöông baûy voøng roài ngaång ñaàu leân. Hai Long vöông caûm thaáy thaân mình naëng beøn thöùc daäy, thaáy thaân con roàng kia quaù lôùn neân hoaûng sôï khoâng bieát phaûi laøm sao lieàn suy nghó: "Choã ôû naøy ñaõ bò keû khaùc chieám ñoaït roài", nghó roài lieàn hoùa thaønh thaân nhoû beù troán ñi, vöøa ra khoûi Long cung lieàn gaëp toân giaû Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ñöùng ôû phía tröôùc hoûi muoán ñi ñaâu, hai Long vöông noùi: "Coù moät con roàng raát lôùn chieám laáy Long cung muoán haïi chuùng toâi neân chuùng toâi muoán troán ñi nôi khaùc", toân giaû noùi: "Ta vöøa vaøo trong Long cung cuûa ngöôi sao khoâng thaáy", hai Long vöông noùi: "Chính chuùng toâi troâng thaáy noù maø", toân giaû noùi: "Hai ngöôi haõy trôû laïi ñoù chæ cho ta xem", hai Long vöông noùi: "Thaùnh giaû muoán noù gieát chuùng toâi sao?", toân giaû noùi: "Ta cuøng ñi, noù khoâng daùm gieát haïi hai ngöôi ñaâu". Hai roàng cuøng toân giaû trôû laïi truù xöù chæ thaáy Long cung troáng, khoâng coù roàng naøo caû, hai Long vöông lieàn hoûi: "Haù chaúng phaûi Thaùnh giaû thaáy chuùng toâi kieâu maïn hung baïo neân bieán hieän ra nhö theá ñeå khuùng boá chuùng toâi hay sao?", toân giaû noùi: "Cuõng coù theå nhö theá", hai roàng hoûi: "Do duyeân gì Thaùnh giaû ñeán ñaây?", toân giaû noùi: "Hai Long vöông laéng nghe: quaù khöù hai ngöôi ñaõ taïo aùc nghieäp neân nay ñoïa trong loaøi baøng sanh; ñaõ thoï aùc baùo naøy laïi coøn khôûi taâm aùc phun hôi ñoäc naõo haïi höõu tình, sau khi boû thaân naøy tröø coõi Naïi-laïc-ca seõ khoâng thoï sanh vaøo coõi naøo khaùc", hai Long vöông ñaûnh leã roài noùi: "Vaäy chuùng toâi neân laøm theá naøo?", toân giaû noùi: "Hai ngöôi neân quy y Tam baûo thoï trì naêm hoïc xöù, ñoái vôùi caùc loaøi caàm thuù nöông ôû chung quanh nuùi Dieäu cao naøy hai ngöôi neân khôûi taâm boá thí voâ uùy, khieán chuùng khoâng sôï haõi nöõa", hai Long vöông noùi: "Chuùng toâi ngu si khoâng coù hueä giaùc, may nhôø Thaùnh giaû cöùu vôùt khoûi beå khoå, chuùng toâi töø nay xin nghe theo lôøi daïy baûo cuûa Thaùnh giaû quy y Tam baûo vaø thoï trì naêm hoïc xöù, boû taâm saân ñoäc ñoái vôùi chuùng höõu tình khoâng laøm cho khoå naõo nöõa". Toân giaû Ñaïi Muïc-kieàn- lieân haøng phuïc ñöôïc hai roàng roài ñònh trôû veà boån xöù thì hai roàng baïch: "Chuùng con nhôø Thaùnh giaû cöùu vôùt ra khoûi beán meâ, nay Thaùnh giaû trôû veà cho chuùng con kính lôøi thaêm hoûi Theá toân coù ñöôïc ít bònh, ít naõo, khinh

an khoâng, cuùi xin Theá toân töø bi khi caùc Bí-soâ, Bí-soâ ni thoï thöïc xong tuïng keä Phöôùc haõy goïi teân chuùng con ñeå cöùu vôùt chuùng con boû aùc nghieäp naøy seõ sanh vaøo coõi laønh", toân giaû nhaän lôøi baïch giuùp hai roàng roài lieàn bieán maát ôû nuùi Dieäu cao, nhö traùng só co duoãi caùnh tay hieän trôû laïi ôû röøng Theä- ña ñeán choã Theá toân ñaûnh leã baïch Phaät: "Theá toân, con ñaõ haøng phuïc ñöôïc hai roàng Nan-ñaø vaø OÂ-ba-nan-ñaø roài, chuùng cuõng ñaõ thoï Tam quy vaø naêm hoïc xöù neân ñoái vôùi caùc höõu tình chung quanh nuùi Dieäu cao ñeàu khôûi taâm töø bi. Hai Long vöông nhôø con kính chuyeån lôøi thaêm hoûi Theá toân coù ñöôïc ít bònh... nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu ñöôïc sanh vaøo coõi laønh", Phaät nghe roài khen raèng: "Laønh thay, hai Long vöông ñaõ sanh taâm nhaøm lìa", Phaät lieàn baûo caùc Bí-soâ: "Töø nay veà sau, caùc Bí-soâ, Bí-soâ ni moãi khi aên xong neân noùi keä Ñaïc-kyø-noa, xöng teân cuûa hai Long vöông chuù nguyeän khieán boû coõi aùc sanh vaøo coõi laønh. Neân laøm nhö theá, neáu khoâng y theo thì phaïm AÙc-taùc". Keå töø ñoù hai Long vöông moãi thaùng vaøo ngaøy moàng taùm, raèm vaø cuoái thaùng neáu laø ban ngaøy thì bieán hình ngöôøi, neáu laø ban ñeâm thì giöõ nguyeân hình traïng roàng ñeå ñeán choã Theá toân nghe phaùp. Moãi laàn töø nuùi Dieäu cao ñeán thaønh Thaát-la-phieät, Long vöông ñeàu boá trí Long binh ôû taû höõu hai beân ñöôøng khaép trong hö khoâng laøm thò veä. Luùc ñoù laø vaøo ban ngaøy neân hai Long vöông bieán thaønh hai tröôûng giaû ñeán choã Phaät nghe phaùp, vua Thaéng quang luùc ñoù cuõng ñeán choã Phaät... duyeân khôûi gioáng nhö trong giôùi naêm möôi taùm, chæ khaùc teân cuûa nhaø vua laø Thaéng quang vaø teân cuûa hai Long vöông naøy laø Nan-ñaø vaø OÂ-ba- nan-ñaø, cho ñeán caâu vua ra lònh taû höõu: "Caùc ngöôøi chôø hai tröôûng giaû ñoù ra veà ñeán cöûa ngoû thì cheùm ñaàu cho ta". Caùc long binh treân hö khoâng nghe bieát nhaø vua vì phaãn haän maø noùi lôøi naøy ñeàu giaän döõ noùi vôùi nhau: "Chuùng ta coù theå ñaäp tan nuùi Dieäu cao, laøm nghieâng ñoå heát nöôùc trong bieån caû, nhaø vua döïa vaøo ñaâu maø daùm noùi nhö theá", noùi roài caùc long binh noåi maây giaùng xuoáng möa ñaù vaø saám chôùp, dao kieám khaép trong hö khoâng chöïc chôø rôi xuoáng. Luùc ñoù Theá toân ñöôïc nieäm khoâng queân lieàn baûo toân giaû Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ñeán cöùu nguy cho vua Thaéng quang vaø daân chuùng trong thaønh. Toân giaû vaâng lôøi Phaät daïy lieàn nhaäp ñònh Töø khieán cho möa ñaù vaø dao kieám trong hö khoâng bieán thaønh möa hoa trôøi rôi xuoáng. Luùc ñoù vua Thaéng quang vöøa veà ñeán cung thaáy möa hoa trôøi rôi xuoáng cho laø hi höõu lieàn taäp hoïp caùc phi haäu, vöông töû, ñaïi thaàn... noùi raèng: "Ta vöøa töø röøng Theä-ña veà ñeán thaáy coù voâ soá hoa trôøi rôi xuoáng, thaát laø hi höõu khoâng bieát do oai löïc naøo maø coù?", caän thaàn a dua taâu raèng: "Ñaây laø do ñaïi vöông nhö phaùp giaùo hoùa, khoâng laøm ñieàu aùc kh- ieán daân khoå sôû neân chö thieân hoan hæ möa hoa xuoáng", vua noùi: "Chính

laø do ta thöôøng duøng phaùp an daân neân phöôùc löïc ñöôïc nhö vaäy", caùc cung phi noùi: "Do chuùng toâi trinh thuaän moät loøng vôùi quoác chuû neân chö thieân

soi xeùt maø hieän ñieàm laønh naøy", thaùi töû noùi: "Do con bieát hieáu döôõng cha meï neân thaàn linh caûm öùng hieän ñieàm laønh naøy", ñaïi thaàn noùi: "Do chuùng toâi ñeàu phuïng lònh giuùp vua trò nöôùc an daân neân ñöôïc ñieám laønh naøy"... Nhaø vua nghe roài lieàn suy nghó: "Ñaây laø vieäc hi höõu, ta neân ñeán thænh hoûi Theá toân", nghó roài vua lieàn mang moät ít hoa trôøi ñeán choã Phaät, ñaûnh leã roài ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät noùi: "Ñaïi vöông, hoa trôøi naøy chaúng phaûi do phöôùc löïc cuûa ñaïi vöông, cuõng chaúng phaûi do caùc cung phi, vöông töû.... Maø chính laø do söùc oai thaàn cuûa toân giaû Ñaïi Muïc- kieàn-lieân. Neáu vöøa roài Muïc lieân khoâng nhaäp ñònh Töø bieán möa ñaù vaø dao kieám trong hö khoâng thaønh möa hoa trôøi thì vua vaø baù taùnh trong thaønh Thaát-la-phieät ñeàu thaønh tro buïi. Do vaäy vua vaø thaàn daân neân cuùng döôøng Ñaïi Muïc-kieàn-lieân", vua noùi: "Vì sao chæ do phöôùc löïc cuûa moät Thaùnh giaû Ñaïi Muïc-kieàn-lieân maø khoâng phaûi do Theá toân hay caùc ñeä töû khaùc?", Phaät noùi: "Neáu vua nghi ngôø thì haõy truùt soá hoa trôøi xuoáng ñaát thì seõ hieåu". Vua nghe lôøi truùt hoa trôøi xuoáng ñaát, lieàn thaáy hoa bieán thaønh dao kieám, vua kinh hoaøng baïch Phaät: "Theá toân, caùc loaïi dao kieám naøy töø ñaâu ñeán?", Phaät noùi: "Nhaø vua coøn nhôù tröôùc ñaây khoâng laâu, vua do taâm saân haän neân noùi ra lôøi baïo aùc laø ra lònh taû höõu gieát cheát hai Long vöông neân caùc long binh noåi giaän giaùng möa ñaù vaø dao kieám xuoáng, nhôø Muïc lieân nhaäp ñònh töø bieán möa ñaù vaø dao kieám naøy thaønh möa hoa trôøi rôi xuoáng", vua noùi: "Theá toân, con chöa heà gaëp hai Long vöông thì laøm sao ra lònh cheùm ñaàu cho ñöôïc?", Phaät noùi: "Nhaø vua khoâng nhôù khi ñeán choã ta gaëp hai tröôûng giaû ñang nghe phaùp, thaáy nhaø vua ñeán khoâng ñöùng daäy chaøo hoûi neân vua saân giaän, sau ñoù ra lònh cho taû höõa cheùm ñaàu hai tröôûng giaû, hai tröôûng giaû ñoù chính laø hai Long vöông bieán hình ñeán choã ta nghe phaùp", vua nghe roài lieàn noùi: "Do con maét thòt khoâng bieát thaàn long neân phaïm loãi, nay con neân laøm theá naøo?", Phaät noùi neân saùm ma, vua noùi: "Hai Long vöông ôû treân nuùi Dieäu cao laøm sao con saùm taï ñöôïc", Phaät noùi: "Moãi thaùng vaøo nhöõng ngaøy moàng taùm vaø ngaøy tröôûng tònh, hai Long vöông ñoù ñeàu ñeán choã ta nghe phaùp, vua cuõng neân ñeán, ta seõ chæ hai Long vöông cho nhaø vua saùm taï", vua hoûi: "Khi con saùm taï Long vöông coù caàn ñaûnh leã hay khoâng?", Phaät noùi: "Vua chæ caàn duoãi tay höõu ra tröôùc roàng noùi raèng: Toâi ñaõ noùi lôøi thoâ aùc xin hai Long vöông dung thöù cho toâi, luùc ñoù hai Long vöông seõ dung thöù cho nhaø vua". Sau ñoù ñeán ngaøy tröôûng tònh, hai Long vöông bieán hính ngöôøi ñeán choã Phaät, vua cuõng ñeán, Phaät lieàn hieän töôùng cho vua bieát, vua lieàn nhö lôøi Phaät daïy

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 44 610

ñeán tröôùc hai roàng noùi lôøi saùm ma, luùc ñoù hai roàng noùi: "Laønh thay ñaïi vöông, chuùng ta cuøng dung thöù cho nhau". 2. Baûy ngaøy: Luùc ñoù vua Thaéng quang muoán baùo aân thaùnh giaû Ñaïi Muïc-kieàn-lieân neân thænh Phaät vaø Taêng cuùng döôøng trong baûy ngaøy, Theá toân im laëng nhaän lôøi, nhaø vua bieát

Phaät ñaõ nhaän lôøi neân baûo caùc ñaïi thaàn: “Ta duyeân nôi thaùnh giaû Ñaïi Muïc-kieàn-lieân neân thænh Phaät vaø Taêng ñeán trong cung cuùng döôøng trong baûy ngaøy. Caùc khanh neân doïn deïp ñöôøng saù vaø trang nghieâm thaønh quaùch vaø lo lieäu caùc böûa aên thöôïng dieäu ñeå cuùng döôøng”. Sau khi lo lieäu moïi vieäc xong, nhaø vua sai söù ñeán thænh Phaät vaø taêng, saùng sôùm Phaät ñaép y mang baùt cuøng ñaïi chuùng ñeán cung vua ngoài vaøo choã thieát thöïc, nhaø vua töï tay daâng cuùng thöùc aên, sau khi aên xong Phaät noùi keä phöôùc thí vaø noùi phaùp cho vua nghe, cöù nhö theá cho ñeán baûy ngaøy. Thôøi gian sau do trong cung phaùt hoûa neân moät con voi lôùn cheát chaùy, vua Thaéng quang lieàn ra thoâng caùo cho quoác daân bieát: “Töø nay veà sau, ban ñeâm khoâng ñöôïc töï tieän ñoát löûa, neáu ai traùi phaïm seõ bò phaït saùu möôi kim tieàn, khoâng noäp tieàn thì phaûi ngoài tuø”. Luùc ñoù caùc Bí-soâ coù nghi thænh hoûi Phaät: “Theá toân, hai Long vöông Nan-ñaø vaø OÂ-ba-nan- ñaø ñaõ taïo nghieäp gì phaûi ñoïa trong loaøi baøng sanh; laïi do taïo nghieäp gì maø cung ñieän ñeàu do boán baùu taïo thaønh, thoï duïng thöùc aên uoáng ñoàng nhö chö thieân, quyeán thuoäc coù ñeán taùm vaïn boán ngaøn roàng, duø laø vua cuûa loaøi chim Kim suùy ñieåu cuõng khoâng haïi ñöôïc?”, Phaät baûo caùc Bí- soâ: “Hai Long vöông naøy, nhöõng nghieäp ñaõ taïo trôû laïi thoï laáy quaû baùo khoâng ai thay theá ñöôïc”. Phaät noùi keä: “Duø traûi qua traêm kieáp, Ngieäp ñaõ taïo khoâng maát, Khi nhaân duyeân hoäi hoïp, Töï thoï laáy quaû baùo”. Caùc thaày laéng nghe: Trong Hieàn kieáp xa xöa, luùc con ngöôøi soáng thoï hai vaïn tuoåi, Phaät Ca-dieáp-ba xuaát hieän ôû ñôøi coù ñuû möôøi hieäu, luùc ñoù vua trò nöôùc ôû thaønh Ba-la-neâ-tö teân laø Ngaät laät chæ khieán ñaát nöôùc giaøu ñeïp, daân chuùng an vui. Hai ñaïi thaàn duøng phaùp vaø phi phaùp giuùp vua trò nöôùc teân laø Nan-ñaø vaø OÂ-ba-nan-ñaø coù ngöôøi chaùu ngoaïi teân laø Voâ öu xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa Phaät Ca-dieáp-ba, sieâng naêng tu taäp khoâng bao laâu sau ñoaïn taát caû hoaëc chöùng quaû A-la-haùn. Luùc ñoù Voâ öu thöôøng ñeán choã hai caäu noùi phaùp khuyeân ngaên khoâng neân duøng phi phaùp giuùp vua trò nöôùc, ñôøi sau seõ thoï quaû baùo aùc, nhöng hai caäu khoâng chòu nghe, noùi raèng: “Thaùnh

giaû, phaùp trò nöôùc khoâng theå chæ duøng thuaàn laø phaùp maø caûm hoùa ngöôøi ñöôïc”, Voâ öu noùi: “Neáu vaäy hai caäu neân tu taäp tö löông daønh cho ñôøi sau”, hai caäu lieàn hoûi laø laøm vieäc gì, Voâ öu noùi: “Neân taïo laäp truù xöù cho Taêng”, hai caäu nghe lôøi lieàn cho xaây caát moät ngoâi chuøa lôùn cuùng döôøng taêng boán phöông, cuùng döôøng töù söï ñaày ñuû, Bí-soâ trong nöôùc xem ñoàng nhö vöông töû, Bí-soâ ni xem ñoàng nhö cung phi. Nhöng vì hai ñaïi thaàn naøy duøng phaùp vaø phi phaùp giuùp vua trò nöôùc neân coù nghieäp aùc phaûi ñoïa trong loaøi baøng sanh; nhôø coù taïo laäp chuøa cho Taêng neân cung ñieän do boán baùu taïo thaønh; nhôø cuùng döôøng töù söï cho Taêng neân thoï duïng thöùc aên uoáng ñoàng nhö chö thieân; do xem trong caùc Bí-soâ, Bí-soâ ni neân quyeán thuoäc coù ñeán taùm vaïn boán ngaøn roàng, duø laø vua cuûa loaøi Kim suùy ñieåu cuõng

khoâng laøm haïi ñöôïc. Naøy caùc Bí-soâ, neáu taïo nghieäp aùc thì chòu quaû baùo aùc; neáu taïo nhôn laønh thì ñöôïc quaû baùo laønh, caùc thaày neân hoïc nhö theá”. 3. Thieän döõ: Trong thaønh Thaát-la-phieät coù moät tröôûng giaû teân laø Thieän döõ giaøu coù, thoï duïng dö daõ, taøi saûn sôõ höõu ngang baèng vôùi Tyø sa moân thieân vöông. Tröôûng giaû naøy thaùnh khoâng boûn xeûn thöông ra aân cöùu giuùp ngöôøi ngheøo khoù neân ñöôïc teân laø Thieän döõ, luùc ñoù oâng ñeán choã Phaät ñaûnh leã, nghe phaùp roài baïch Phaät: “Theá toân, xin Phaät thöông xoùt cuùng chuùng Taêng saùng mai ñeán nhaø con thoï thöïc”, Phaät im laëng nhaän lôøi, tröôûng giaû bieát Phaät nhaän lôøi roài lieàn ñaûnh leà ra veà, ngay trong ñeâm ñoù lo lieâu chu taát caùc moùn aên thöôïng dieäu, saùng ngaøy sai söù ñeán baïch Phaät ñaõ ñeán giôø. Saùng sôùm Theá toân ñaép y mang baùt cuøng ñaïi chuùng ñeán nhaø tröôûng giaû, tröôûng giaû töï tay daâng cuùng thöùc aên, aên xong Phaät quaùn caên taùnh sai bieät cuûa hai vôï choàng tröôûng giaû noùi phaùp khieán ngay nôi choã ngoài ñeàu ñöôïc Kieán ñeá. Chöùng quaû döï löu… Ngay ngaøy hai vôï choàng ñaéc quaû, ñeâm ñoù baø vôï bieát mình mang thai, töø ñoù hai vôï choàng haèng ngaøy thænh Phaät vaø Taêng ñeán nhaø thoï thöïc cho ñeán chín thaùng troâi qua, Phaät laïi noùi phaùp khieán cho hai vôï choàng ñeàu ñaéc quaû Baát hoaøn, ñeán ngaøy sanh, baø vôï haï sanh con trai dung maïo ñoan nghieâm ai naáy ñeàu yeâu meán… Cho ñeán caâu toâng thaân nhaát trí ñaët teân cho haøi nhi laø thaàn thoâng vì ngaøy beù nhaäp thai laø ngaøy cha meï ñaéc quaû döï löu, ngaøy beù chaøo ñôøi laø ngaøy cha meï ñaéc quaû Baát hoaøn. Tröôûng giaû giao haøi nhi cho taùm baø vuù chaêm soùc… Ñoàng töû Thaàn thoâng khoân lôùn dung maïo caøng ñoan nghieâm ñónh ñaïc. moät hoâm ñoàng töû ñi ngang qua Vöông thaønh, moät cung nhôn treân laàu cao töø xa nhìn thaáy sanh taâm aùi nhieãm lieàn neùm traøng hoa xuoáng choã ñoàng töû, thò veä troâng thaáy lieàn taâu vua bieát, vua nghe roài noåi giaän khoâng kòp tra xeùt lieàn ra lònh phaùp quan baét ñoàng töû xöû toäi cheát.

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 44 612

Daân chuùng trong thaønh bieát ñoàng töû phi phaùp cheát uoång neân lôùn tieâng keáu oan cho ñoàng töû, vua nghe ñöôïc nhöõng lôøi keâu oan naøy lieàn suy nghó: “Do ta haáp taáp khoâng tìm hieåu thaät hö, caùc khanh vaø daân chuùng haõy thöù loãi cho ta”. Luùc ñoù tröôûng giaû thaáy con ñaõ cheát, nieàm hy voïng nôi con cuõng tieâu taùn neân ñem taát caû gia saûn boá thí heát, chæ ñeå laïi moät kim tieàn mua caùc phaåm vaät baùn ra ñöôïc boán tieàn, haèng ngaøy laáy moät tieàn muaa boät höông thoa chaø nôi ñieän Phaät, moät tieàn cuùng thöùc aên thöôøng nhaät cho taêng, moät tieàn duøng chi tieâu veà y thöïc, coøn moät tieàn laøm voán. Khoâng bao laâu sau tröôûng giaû khaùnh taän, neáu coù ngöôøi ñeán xin thì chæ cho thöùc aên thoâ dôû neân coøn ñöôïc goïi laø Thieän döõ thoâ dôû. Luùc ñoù tröôûng giaû ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài ngoài moät beân, Phaät hoûi: “Luùc naøy oâng vaãn coøn thöôøng boá thí hay sao?”, tröôûng giaû baïch Phaät: “Con vaãn thöôøng boá thí nhöng vì luùc naøy ngheøo khoù neáu coù cho chæ cho ñoà thoâ xaáu”, Phaät noùi: “Naøy tröôûng giaû, vaät boá thí toát hay xaáu ñeàu ñöôïc quaû dò thuïc. Neáu ngöôøi boá thí

khoâng coù tín taâm, khoâng sanh cung kính, khoâng töï tay cho, khoâng cho ñuùng luùc, khoâng thanh tònh thì duø vaät thí toát hay xaáu vaãn khoâng theå nhö tröôûng giaû ñöôïc quaû baùo tuøy yù thoï duïng. Ngöôøi aáy ñoái vôùi nhaø cöûa... Saéc thanh höông vò xuùc maø taâm keo kieät thì khoâng theå thoï duïng, vì do khoâng coù loøng tin... Maø boá thí neân ñöôïc quaû baùo nhö theá. Laïi nöõa vaät boá thí toát hay xaáu neáu taâm tin töôûng, cung kính, töï tay cho, cho ñuùng luùc, ñem vaät thanh tònh boá thí cho ngöôøi ñeán xin thì ñöôïc quaû baùo nhö tröôûng giaû tuøy yù thoï duïng. Ngöôøi aáy ñoái vôùi nhaø cöûa... Saéc thanh höông vò xuùc, taâm roäng raõi thì thoï duïng nhieàu. Tröôûng giaû haõy laéng nghe: Thuôû xöa coù moät ñaïi Baø-la-moân laø quyù toäc baäc nhaát teân Beä la ma, thöôøng ôû choã Baø-la-moân ôû duøng taùm möôi boán ngaøn thôùt voi lôùn vôùi yeân vaøng, luïc laïc vaøng... ñeå boá thí; laïi duøng taùm möôi boán ngaøn con ngöïa vôùi yeân cöông baèng vaøng...; taùm möôi boán ngaøn coã xe do boán baùu laøm thaønh, coù veõ hình sö töû hoå baùo...; taùm möôi boán ngaøn laâu ñaøi ñeïp ñeõ cuõng do boán baùu laøm thaønh; taùm möôi boán ngaøn giöôøng gheá cuõng do boán baùu laøm thaønh vôùi chaên meàn neäm traûi ñeàu laø thöôïng haïng; laïi duøng taùm möôi boán ngaøn caùi baùt vaøng ñöïng ñaày luùa baïc; duøng taùm möôi boán ngaøn caùi baùt baïc ñöïng ñaày luùa vaøng; laïi duøng taùm möôi boán ngaøn caëp baïch ñieäp thöôïng dieäu; laïi duøng taùm möôi boán ngaøn con boø caùi vaø con ngheù; laïi duøng taùm möôi boán ngaøn ñoàng töû vôùi caùc chuoãi anh laïc baèng boán baùu... ñeå boá thí cho caùc Baø-la-moân huoáng chi laø y phuïc vaø thöùc aên thöôïng dieäu. Tröôûng giaû neân bieát, Baø-la-moân ñaïi phuù quyù baäc nhaát boá thí nhö vaäy maø phöôùc ñöùc coù ñöôïc khoâng baèng ngöôøi chæ ñem thöùc aên cuùng döôøng cho moät traêm tieân nhôn nguõ thoâng, ngoaïi ñaïo lìa duïc vì

phöôùc ñöùc naøy coù quaû baùo thuø thaéng hôn. Baø-la-moân ñaïi phuù quyù kia duøng caùc phaåm vaät nhö ñaõ keå treân cuùng cho caùc Baø-la-moân vaø moät traêm ngoaïi ñaïo aån só cuõng khoâng baèng ngöôøi chæ duøng thöùc aên cuùng döôøng cho moät boà taùt dò sanh chöa lìa duïc nhieãm ngoài döôùi coäi caây Thieäm boä, vì phöôùc ñöùc naøy coù quaû baùo thuø thaéng hôn. Laïi nöõa Baø-la-moân ñaïi phuù quyù kia duøng caùc phaåm vaät nhö ñaõ keå treân cuùng döôøng cho caùc Baø-la- moân, moät traêm ngoaïi ñaïo aån só vaø boá taùt dò sanh cuõng khoâng baèng ngöôøi chæ duøng thöùc aên cuùng döôøng cho moät vò chöùng Döï löu höôùng, vì phöôùc ñöùc naøy coù quaû baùo thuø thaéng hôn... cöù nhö vaäy nhaân leân cho ñeán khoâng baèng coù ngöôøi chæ duøng thöùc aên cuùng döôøng cho moät vò chöùng quaû A-la- haùn, vì phöôùc ñöùc naøy coù quaû baùo thuø thaéng hôn. Laïi nöõa, nhö Baø-la- moân ñaïi phuù quyù kia duøng caùc loaïi nhaïc cuï thaéng dieäu hueä thí cho caùc Baø-la-moân, moät traêm aån só, boà taùt dò sanh... A-la-haùn cuõng khoâng baèng ngöôøi ñem khu vöôøn cuùng cho Taêng boán phöông, vì phöôùc ñöùc naøy coù quaû baùo thuø thaéng hôn. Laïi nöõa, nhö Baø-la-moân ñaïi phuù quyù kia... cho ñeán ñem khu vöôøn cuùng döôøng cho Taêng boán phöông cuõng khoâng

baèng ngöôøi xaây caát chuøa cuùng cho Taêng, vì phöôùc ñöùc naøy coù quaû baùo thuø thaéng hôn. Laïi nöõa nhö Baø-la-moân ñaïi phuù quyù kia… cho ñeán xaây chuøa cuùng Taêng cuõng khoâng baèng ngöôøi ôû trong chuøa aáy ñem giöôøng gheá ngoïa cuï chaên meàn cuùng thí cho Taêng, vì phöôùc ñöùc naøy coù quaû baùo thuø thaéng hôn. Laïi nöõa, nhö Baø-la-moân ñaïi phuù quyù kia… cho ñeán ñem giöôøng gheá… meàn goái cuùng thí Taêng cuõng khoâng baèng ngöôøi ôû trong chuøa aáy haèng ngaøy cuùng thöùc aên cho Taêng, vì phöôùc ñöùc naøy coù quaû baùo thuø thaéng hôn. Laïi nöõa, nhö Baø-la-moân ñaïi phuù quyù kia… cho ñeán ôû trong chuøa ñoù cuùng thöùc aên haèng ngaøy cho Taêng cuõng khoâng baèng ngöôøi troïn ñôøi quy y Tam baûo, thoï trì giôùi haïnh, vì phöôùc ñöùc naøy coù quaû baùo thuø thaéng hôn. Laïi nöõa, nhö Baø-la-moân ñaïi phuù quyù kia… cho ñeán quy y Tam baûo, thoï trì hoïc xöù cuõng khoâng baèng ngöôøi ñoái vôùi taát caû höõu tình tu taäp quaùn Töø chæ trong moät thôøi gian ngaén, vì phöôùc ñöùc naøy coù quaû baùo thuø thaéng hôn. Laïi nöõa, nhö Baø-la-moân ñaïi phuù quyù kia … cho ñeán tu quaùn Töø trong moät thôøi gian ngaén cuõng khoâng baèng ngöôøi thoâng hieåu caùc haønh laø voâ thöôøng, hoaïi dieät, ñaùng nhaøm chaùn, tu töôûng xuaát ly, vì phöôùc ñöùc naøy coù quaû baùo thuø thaéng hôn. Do nhaân duyeân naøy tröôûng giaû neân bieát, thöôøng tu quaùn caùc haønh voâ thöôøng… mong caàu xuaát ly laø phaùp moân chính yeáu mau ñöôïc giaûi thoaùt. Neân hoïc nhö theá, neân tu nhö theá, chôù coù buoâng lung”. Luùc ñoù tröôûng giaû Thieän döõ vaø ñaïi chuùng nghe Phaät thuyeát giaûng xong lieàn ñaûnh leã Phaät, hoan hæ phuïng haønh roài lui ra. Tröôûng giaû veà nhaø ngay trong ñeám ñoù thaép ñeøn ñoïc lôøi Phaät daïy, quan

tuaàn tra ñi tuaàn baét gaëp aùnh ñeøn trong nhaø tröôûng giaû lieàn hoûi: “Haù oâng khoâng bieát nhaø vua ñaõ ra thoâng baùo khoâng ñöôïc ñoát ñeøn ban ñeâm, neáu ai traùi nghòch thì phaït saùu möôi kim tieàn, neáu khoâng noäp tieàn thì phaûi ngoài tuø hay sao?”, tröôûng giaû noùi coù bieát, quan tuaàn tra hoûi: “Neáu ñaõ bieát taïi sao coøn thaép ñeøn?”, tröôûng giaû noùi: “Vì toâi muoán ñoïc lôøi Phaät daïy”, quan tuaàn tra baét tröôûng giaû noäp tieàn phaït, tröôûng giaû khoâng coù tieàn noäp phaït neân chòu ngoài tuø. Nhaø vua cho xaây nguïc tuø coù phaân bieät ba baäc, ngöôøi coù phaåm haøm cao quyù thì nhoát ôû taàng treân, ngöôøi baäc trung nhoát ôû taàng giöõa, thöù daân ti tieän thì nhoát ôû taàng döôùi; tröôûng giaû ñöôïc xem laø ngöôøi thuoäc doøng toäc thuø thaéng neân bò nhoát ôû taàng treân. Luùc ñoù Töù thieân vöông bieát tröôûng giaû laø baäc gaàn vôùi quaû vò voâ hoïc neân vaøo ñaàu ñeâm ñeán thaêm tröôûng giaû ôû trong nguïc, tröôûng giaû noùi: “Ñaïi tieân, ñaây khoâng phaûi laø ñieàu toâi muoán”, Töù thieân vöông hoûi phaïm toäi gì, tröôûng giaû keå roõ nguyeân nhaân phaïm toäi, Töù thieân vöông noùi: “Chuùng toâi seõ mang vaøng ngoïc ñeán tuøy yù tröôûng giaû thoï duïng”, tröôûng giaû noùi: “Ñaïi tieân chôù lo laéng, neáu ñaïi tieân coù raûnh thì neân nghe dieäu phaùp”. Töù thieân vöông lieàn ôû laïi nghe phaùp, do thaân quang cuûa Töù thieân vöông chieáu saùng neân töø xa nhaø vua troâng thaáy cho laø trong nguïc ñoát ñeøn. Ñeán nöûa ñeâm thì trôøi Ñeá thích ñeán thaêm hoûi, cuoái ñeâm Phaïm thieân ñeán thaân quang chieáu saùng gaáp boäi chö thieân tröôùc, taát caû ñeàu ôû laïi nghe phaùp xong môùi trôû

veà thieân cung. Taát caû aùnh saùng kyø laï naøy nhaø vua ñeàu troâng thaáy neân trôøi vöøa saùng lieàn hoûi ngöôøi giöõ nguïc: “Ñeâm qua ai ñaõ ñoát ñeøn trong nguïc?”, ngöôøi giöõ nguïc ñaùp laø khoâng coù, nhaø vua lieàn ra lònh ñaïi thaàn vaøo trong nguïc tra xeùt roài trôû vaøo baïch vua laø khoâng coù ai ñoát ñeøn, nhaø vua hoûi: “Ai bò nhoát ôû taàng treân?”, ngöôøi giöõ nguïc ñaùp laø tröôûng giaû Thieän döõ, nhaø vua cho ñoøi tröôûng giaû ñeán ñeå tra hoûi: “Tröôùc kia ñoát ñeøn neân chòu ngoài tuø, taïi sao nay laïi ñoát ñeøn nöõa?”, tröôûng giaû ñaùp laø khoâng coù ñoát, nhaø vua noùi: “Töø ñaàu ñeâm ñeán cuoái ñeâm ñeàu thaáy coù aùnh saùng chieáu soi, sao laïi noùi laø khoâng coù ñoát ñeøn?”, tröôûng giaû lieàn ñem vieäc ñeâm qua keå laïi roài noùi: “Ñoù chính laø thaân quang cuûa chö thieân khoâng phaûi laø ñoát ñeøn”, vua nghe roài sanh hoan hæ cho laø hi höõu lieàn noùi: “Tröôûng giaû coù ñaïi löïc, tuøy oâng muoán ñieàu gì ta ñeàu seõ cung Caáp-ñaày ñuû”, tröôûng giaû noùi: “Toâi chæ muoán xin nhaø vua moät ñieàu”, vua hoûi ñieàu gì, tröôûng giaû noùi: “Toâi muoán ban ñeâm ñoïc kinh Phaät, xin ñaïi vöông ñöøng caám ban ñeâm ñoát ñeøn”, nhaø vua noùi: “Töø nay traãm cho pheùp ban ñeâm ñöôïc ñoát ñeøn khoâng phaïm toäi”. Luùc ñoù tröôûng giaû Thieän döõ vaø nhöõng ngöôøi phaïm toäi tröôùc ñoù ñeàu ñöôïc nhaø vua tha toäi ñeàu raát vui möøng.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.